

НОВЕ ПЕДАГОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ КОНЦЕПЦІЇ ВИХОВАННЯ

Бокань Н.К).

м. Євпаторія, дитячий садок

Реальні факти свідчать, що тенденції, стереотипи педагогічного мислення попередніх десятиліть і нині живучі. Вони тією чи іншою мірою ще властиві багатьом батькам і педагогам. Відродження національної системи виховання, наукової спадщини К. Ушинського, П. Юркевича, Б. Грінченка, М. Драгоманова, І. Огієнка, С. Русової, Г. Ващенко та інших вітчизняних вчених, освітніх діячів і педагогів, творче застосування кращих надбань зарубіжної науки /А. Маслоу, В. Тейлор, К. Фрезер та ін./ створюють можливість звільнити наше мислення від необґрунтованих ідей, підходів, нашарувань. Чим глибше ми оволодіваємо здобутками вітчизняної педагогіки, її історії, повніше і всебічніше досліджуємо народну виховну мудрість і науково-педагогічну спадщину як єдину і цілісну національну систему, тим глибше і чіткіше усвідомлюємо її провідні традиції, ідеї, закономірності розвитку, сучасні перспективні тенденції в галузі співробітництва дитячого виховного закладу з батьками і громадськістю з питань виховання дітей на ідеях миру.

Основні змістовні компоненти нового педагогічного мислення з дослідження проблеми виховання дошкільників на ідеях миру, на наш погляд, полягають у наступних фундаментальних положеннях:

1. Дитина - центр навчально-виховного процесу, суб'єкт навчання і виховання.
2. Виховання дитини в душі миру - це, за своєю суттю, є самонавчання, самоосвіта, самовиховання, самоорганізація і самореалізація особистості.
3. Виховання дітей в душі мирі - природне, провідне виховання; дитячий виховний заклад і батьки - головні вихователі протягом усього життя дитини.
4. Виховання дітей дошкільного віку на національних традиціях - всеохоплююча і багатогранна система впливів, ідей і підходів, яка покликана пробуджувати, стимулювати розвиток закладених природою задатків, можливостей дітей, набуття ними соціального досвіду і реалізовувати завдання гуманізації і демократизації системи освіти.

Сучасний рівень розвитку національної системи виховання української педагогіки створює умови для індивідуально-конкретного, особистісно-спрямованого виховного впливу. Це сприятиме тому, щоб кожна дитина могла бути у гармонії із собою, із оточенням, бачити себе у єдності ланок: минуле-сучасне-майбутнє.

Педагог має знайти в собі сили розвинути свою енергію, творчість, виявити резерви свого «Я» з метою успішної реалізації генерального підходу у вихованні - дитина як суб'єкт дії, життєтворчості. Керуючись таким теоретико-методологічним підходом, педагоги відкривають цим самим і перед дітьми, і перед собою невичерпні можливості і нові перспективи виховання дітей на ідеях педагогіки миру. Це одна з найголовніших умов того, щоб школа стала для дитини школою радості, дослідницького пізнання, гуманного спілкування, мирного і творчого життя.

Завдяки гуманному спрямуванню педагогами навчально-виховного процесу діти формують у собі суспільно корисні цінності, прагнуть стати чесними людьми, палкими патріотами, стійкими громадянами України, борцями за мир між народами. Педагоги ставлять суспільно значущі цілі, завдання і в дружньому, партнерському спілкуванні, спільній діяльності з дітьми і батьками допомагають прийняттю ними цих цілей, завдань, як своїх власних. Відчуваючи себе вільно і невимушено /саме при такій умові особистість стає відкритою, а її пізнавальний потенціал працює на природному високому рівні ефективності/, діти різного віку в майбутньому роблять свій вибір, приймають власні рішення, отже, розвивають, творять себе, стають борцями за мир і злагоду. Кожному батькові, вчителю, вихователю треба глибокого усвідомити, що з наукової точки зору не можна виховувати іншого. Можна виховувати лише себе.

Діти ведуть боротьбу за мир і взаєморозуміння з ранніх років за допомогою батьків, педагогів, громадськості згідно з тими ідейними орієнтирами, критеріями, цінностями, якими вони оволодівають в процесі вивчення змісту освіти. Під загальним мудрим керівництвом педагогів діти самостійно, творчо здобувають знання про Україну-Батьківщину, націю, людину, про самого себе як діяльну, біосоціальну, національну, можливо-прогностичну, індивідуально-неповторну особистість.

Треба постійно підвищувати статус дитини у родинному, шкільному і громадському житті з метою формування готовності бути господарем на рідній землі, захисником рідного дому і Вітчизни, ініціатором добрих справ, державотворцем.

Високе покликання теорії і практики виховання дітей на ідеях миру - зберігати і розвивати підрастаючі покоління українців та національних меншин нашої Батьківщини, формувати їх в душі національного розвою, творення рідної держави, готувати їх для життя в мирі серед людей.

В концепції національного виховання сказано: «Кожна методика може реалізувати своє право на вибір, у тому числі - на вибір ідеологічної та політичної позиції» (Концепція національного виховання // Освіта.-1994.-24 жовтня). Це, в свою чергу, «...зовсім не суперечить прагненню школи та інших навчально-виховних закладів здійснювати політичне виховання, виховувати українського патріота з високою політичною культурою» (там же), здатного до активної участі в оновленні нашого суспільства, збереження миру між народами.

Середня загальноосвітня школа, дошкільні та позашкільні заклади в певній мірі повинні зосередити свою увагу на розв'язуванні цих важливих питань і особливо на формування особистості кожної української дитини